

Seal, mu maja taga, nähti veel kuut või viit hunti. Need tulevad ikka murdma, nad ei tule sulle põse peale musi andma.

HEIKI PAKKONEN

LK 4

Sõiduk laenuks

Viljandis on mitu ettevõtet, kes muu hulgas tegelevad autode rentimisega. Kuigi nad pakuvad suuremas valikus sõiduautosid, saab laenata ka kaubikuid.

LK 7

Viljakasvatus põllul ja kosmoses

Kui tulevikku silmas pidades peame mõtlema sellele, kuidas kasvatada nisu kosmoselaeva pardal ja Marsil, siis praegu tuleb Eestis seista selle eest, et viljakat põllumaad kaitstaks samamoodi nagu metsamaad.

LK 8

Elumaja põlengus hukkus inimene

ÕNNETUS

Laupäeva öö tõi Suure-Jaani valda traagika ja õnneliku pääsemise. Suure-Jaani asula lähedal Ängi külas läks ilmselt hooletust suitsetamisest põlema elumaja. Hukkus 63-aastane mees. Tema 90-aastane ema pääses tänu tütrepojale, kes jõudis kohale enne päästjaid ja vanaema põlevast majast välja tõi. Vanaema ise häirekeskusesse ei helistanud, kuid vajutas mobiiltelefoni küljes olevat paanikanuppu, mis oma pere inimesele häiresõnumi saatis.

LK 3

Kui päästjad kohale jõudsid, oli hoone juba leekides.

KENNO SOO

TOONERI
ostjale
kingituseks
KÕRVAKLAPID!

TT Tarkvara
Lossi 20, tel 433 0070
www.tttarkvara.ee

tt tarkvara

ABC KLIIIMA.EE
**MAASOOJUS-
PUMBAD**
SOODUS!
**Järelmaks kuni
4 aastaks.**

Leola t 53, Home Gallery II korrusel
T-R 9-18
Tel 433 8332, 5348 7803

TAMREX

ERAKORDNE PAKKUMINE –

SOFT SHELLI OSTJALE KINGIME TURVAJALANÕUD KAUBA PEALE*

SNICKERS Workwear
kapuutsiga Soft Shell

art 1219/04, art 1219/5804

Moodsat, sportlikku ja nägusat jakki võib kanda aastaringsest. Tuule- ja veekindel ent hingav jakk on valmistatud pehmest ja elastsest 3-kihilisest Soft Shell materjalist. Materjal: 100% polüester, 285 g/m². Värv: 04 - must, 5804 - digiprint

HIND 124.- €

TASUTA*

DIADORA Nimbus
S3 HRO SRC turvakingad

art 157602-80013

TAVAHIND 99.- €

Vetthülgavast nubuck-nahast pealsete ja võrkvoodriga jalanõude kaheväriline nitrilist talub õli ja mitmeid kemikaale, hea löögisummutus. Komposiitnaha, APT-turvatald ja E.V.A. anatoomiline eemaldatav sisetald. Värv: must/kollane

Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja lehtivah kuni 30.06.2014 või kuni kaupja järele

*Osta SNICKERS Workwear kapuutsiga Soft Shell art 1219/04 või art 1219/5804 ja saad KINGITUSEKS DIADORA Nimbus turvajalanõud! art 157602-80013

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusepapi 35 | TARTU Aardla 114, Ringtee 37a | PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 | RAKVERE Pikk 2 | VILJANDI Riia mnt 42a | JÕHVI Tartu mnt 30 | VÖRU Piri 2 | VALGA Vabaduse 39 | NARVA Tallinna mnt 19c | HAAPSALU Ehitajate tee 2a | PAIDE Pikk 2

ARVAMUS

Peatoimetaja HANS VÄRE, arvamustoimetaja KARL-EDUARD SALUMÄE

JUHTKIRI

Asi pole rahas

Väga lihtne on väita, et Eestis sünnib vähe lapsi rahanappuse või majandusliku ebakindluse tõttu. Sageli niisugune põhjendus välja käiakse, olgugi et selle saab toekate faktidega kergesti ümber lükata.

On tõsiasi, et meie eelkäijatel polnud elu majanduslikult kergem. Pigem vastupidi – aastaid, mil inimestel on raha jagunud rohkem kui praegu, on olnud meie ajaloos vähe.

Muu maailma praktika pealegi üksnes kinnitab seisukohta, et küsimus pole rahas. Väga heal järjel lääne ühiskonnas vananeb rahvastik kiiresti, paljudes vaestes riikides on sündimus seevastu väga suur.

Rohkem vastuväiteid polegi ilmselt tarvis.

Asi on seega milleski muus. Arvamusi, milles täpselt, on erinevaid, kuid ükskõik, kas põhjuseks nimetatakse karjääritegemise soovi või midagi muud, paistab selle tagant heaoluühiskonnale omane egoistlik suhtumine.

Kas või ühe lapse vanemaks saamine tähendab paratamatult loobumist suurest osast oma vabadusest. Mida vähem ollakse kõigele selleks valmis, seda kõrgemale seatakse piir, mis kõik peab olemas olema ja kui palju raha kontol ootama, enne kui võib hakata pereloomisele mõtlema.

Eelnev ei tähenda muidugi, et planeerimine ja enda majanduslik kindlustamine enne laste saamist oleks halb. Alati on olnud ja ilmselt on ka edaspidi arvestatav hulk inimesi, kes mingil põhjusel peret ei loo. Nii lihtsalt on. Ainult et kui edasilükkajaid ja lastest loobujaid liiga palju tekib, on meid ühel päeval lihtsalt kahetsusväärseks vähe.

Eile Tallinnas peetud konverents «Miks Eesti naine ei sünnita?» ei sündinud tühjalt kohalt. See on meie ühiskonnale põletav teema.

REPLIIK

Päriselt ka!

Kui Reformierakond Taavi Rõivasest peaministri kandidaadi tegi, olin üsna häiritud sotsiaalmeedias vallandunud «arvamusfestivalist», kus peatne valitsusjuht verbalselt siledaks kolgiti puhtalt selle eest, et tal on vanust 34, mitte aga 44, 54 või 64 aastat. Ühtäkki oli arvamusruum tuubil täis tühja targutamist, mille kohaselt tulnuks peaministriks panna keegi, kel on «piisavalt elukogemust» ja kes on kunagi ka «päris tööd» teinud.

Usun, et Rõivase šans peaministrina edu saavutada pole sugugi väiksem kui võimalus läbi kukkuda. Saame näha, kummale poole ta kaldub. Seejuures ei vooli tulemust niivõrd peaministri võime oponentide kriitikal vastu seista, kui võrd omaenda sõprade seibimistega toime tulla.

Mööldes nädalavahetusel Tallinna tänavatele ja eile üleeestiliste päevalehtede esikülgedele jõudnud tuhandeid eurosid neelanud hiiglaslikele reklaamidele, mille ainus sõnum näikse olevat «Vaadake ja uskuge: see siin on teie uus peaminister! Päriselt ka!», võib arvata, et lihtne tal ei ole.

Mul pole aimu, millistest kaalutlustest ajendatuna säärane kampaania korraldati. Igal juhul pani see kukalt kratsima.

RANNAR RABA

Sakala
433 0051

Ükskõik, kas põhjuseks nimetatakse karjääritegemise soovi või midagi muud, paistab olukorra tagant heaoluühiskonnale omane egoistlik suhtumine.

Tegutsegem õigel ajal

(See arvamuslugu ilmus 28. märtsil inglise keeles USA ajalehes The Washington Post.)

VENEMAA AGRESSIOON Ukrainas tähendab paradigma muutust. See teeb lõpu usaldusele külma sõja järgse maailmakorralduse vastu.

Maailmakorraldus, mille aluseks on austus riikide territoriaalse suveräänsuse ja teraviklikkuse ning riigipiiride puutumatus vastu ning usk, et suhteid saab rajada ühistele väärtushinnangutele, on kokku varisenud. Rahvusvahelised lepingud ei kehti enam ja toore jõu kasutamine on taas legitiimne. Krimmi annekteerides heitis Venemaa reeglid lihtsalt aknast välja. Me oleme tagasi nullsumma mängus.

Küsimus ei ole üksnes Krimmis ega Ukraina ja Venemaa suhetes. See, mida me näeme, on geopoliitiline nihe, mis on muutnud kogu Euroopa julgeoleku ning demokraatlike riikide ja Venemaa suhte aluseks olnud eeldusi.

Kiievis, Donetskis ja Krimmis toimuv seab meie suhted Venemaaga uuele alusele. Sõjalise sissetungi õigustamine fabritseeritud vajadusega kaitsta etnilisi «kaasmaalasi» tähendab 1938. aastal Sudeedimaa annekteerimisel kasutatud argumentide taasloomist. Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Liidu juhtidele on kätte jõudnud niinimetatud Churchilli hetk: me peame reageerima olukorrale jõuliselt, selgelt ja kiiresti.

SELLES KRIISIS TULEB astuda nii pikaajalisi kui ka lühiajalisi samme. Erinevalt Gruusia sõja järgsest olukorrast, kus maailma üldsus arvas, et tegemist oli ebaselge ja ühekordse konfliktiga, ning pöördus kiiresti tagasi tavapärase elu juurde, teame nüüd, et oleme tunnistajaks taastamisprohümöte ja poliitikale, mis on välja kuulutatud Kremli kõrgeima juhtkonna tasemel.

Praegu pole aeg paanikaks, külma sõja järgse maailmakorralduse ilmselgele muutumisele tuleb vastata rahulikult ja kalkuleeritult. Meil on ju tõhus vahendid sellistele väljakutsetele vastamiseks.

Esiteks peame NATO-s otsustavalt tegutsema. Senaator Lugari kunagine maksimist traditsioonilisest piirkonnast väljumise või tegevuse lõpetamise kohta ei ole enam asjakohane. Me oleme ilmselgelt piirkonnas tagasi. Nüüd peame taas tegutsema.

TOOMAS HENDRIK ILVES

Eesti Vabariigi president

LIIS TREIMANN (POSTIMEES)

NATO olemasolu mõte seisneb alliansi liikmete ja nende territooriumi kaitses. Me peame viivitamata astuma samme, et tagada NATO kohalolek kogu alliansi territooriumil. Praeguses keskkonnas, mida iseloomustab 1930-ndate stiilis sõjahüsteeria Moskva ametlikus meedias («Venemaa on ainus riik, mis suudab muuta Ameerika Ühendriigid radioaktiivseks tuhaks,» nagu Venemaa riigiteleviiooni juht hiljuti teatas), saab ainus kiire vastus olla rahulik, ent kindel heidutus.

MÕISTES, ET PROBLEEM jääb keskpikas ja pikas perspektiivis püsima, tuleks septembris Walesis toimival NATO tippkohtumisel taas tähelepanu keskmesse seada NATO esmane ülesanne. Muidugi peab sellega kaasas käima NATO Euroopa liitlasriikide suurem investeerimine riigikaitsele. Liitlasriikide üks põhieesmärke peab olema hoida kaitsekulutused tasemel kaks protsenti sisemajanduse kogutoodangust. Euroopa riigid peavad üles ärkama ja mõistma, et kaheprotsendilise osa eesmärgi saavutamiseks on heidutuse usaldusväärse tagamiseks ja Atlandi-üleste suhte taaselustamiseks hädavajalik.

Teiseks: me ei tohi lubada, et agressiooni Ukrainas ja

Lisaks sõjalisele survele püüab Venemaa Ukrainat pidevalt ka poliitiliselt ja majanduslikult õõnestada. Seepärast peame Ukraina valitsust jätkuvalt võimaluste piires aitama, pakkudes poliitilist toetust, majandusabi ja praktilisi nõuandeid. See on Euroopa huvides.

Selles küsimuses peavad meie sihikindlus ja eesmärki selgus olema väljaspool kahtlust. Ukraina vajab meie tugevat toetust. Meil tuleb Ukrainat aidata nii palju kui võimalik. Samuti peaksime aitama ja toetama Moldovat ja Gruusiat.

VENE FÖDERATSIOONI niinimetatud kiirkodakondsuse jagamise tava, mis seisneb välismaal elavatele vene rahvusest inimestele massiliselt Vene passi jagamises, et neid siis nende uuel kodumaal «kaitsta», on lubamatu. Pass on reisi-dokument, mitte agressiooni õigustamise vahend. See, mida tehti Ukrainas (ja 2008. aastal Gruusias), võiks korduda Brooklynis, Londonis või Prahas.

Kolmandaks: Venemaa peab oma agressiooni eest maksma. Küsimus on rahvusvahelise korra usaldusvääruses, sest selle korra lagunemine sõjaeelseks kaoseks, kus kõik on lubatud, saab hukatuslikuks rahvusvaheliste suhetele ja rahule. Peame seega uuesti läbi vaatama oma positiivse hõlvamise poliitika Venemaa suhtes mitmes rahvusvahelises organisatsioonis, sealhulgas ÜRO-s, OSCE-s ja Euroopa Nõukogus, ning Venemaa suhetes NATO ja Euroopa Liiduga.

Venemaale antava vastuse puhul ei tohiks me lähtuda gaasi hinnast, vaid austusest meie ühiste väärtushinnangute vastu. Igasugune majanduslik sanktsioon on odavam kui sõjaline sekkumine. Vabaduse kaotamise hinda ei kaalu üles ükski majanduslik tehing.

ATLANDI-ÜLENE ALLIANSS on varem ületanud nii mõnegi keerulise proovikivi. Nüüd on meie ees olukord, mis on mitme põlvkonna eluea jooksul keerulisim. Euroopa aladel kustutatakse vabaduse tule-sid.

Peame rahulikult astuma otsustavaid ühiseid samme, et tulevased põlvkonnad ei küsiks, miks midagi ei tehtud, miks me ei tegutsenud, kui nii palju oli kaalul.

Praegu pole aeg paanikaks, külma sõja järgse maailmakorralduse ilmselgele muutumisele tuleb vastata rahulikult ja kalkuleeritult.

PRÄÄNIK

Viljandimaalt pärit Arvo Nurm pälvis Ungaris peetud seniioride kergetõustiku maailmameistrivõistlustel kaks kuldmedalit.

PIITS

Üks Viljandi Lastepargi karusell on õlitamata ja teeb seetõttu hirmsat häält.

UUDISED

Toimetaja MARKO SUURMÄGI, 433 0042, sakala@ajaleht.ee

200

Politseile teatati, et 25. märtsil varastati Viljandis Pikal tänaval asuvas pubis Tegelaste Tuba 39-aastase naise rahakotist sularaha. Kahju on 200 eurot.

Viljandi rongid muutuvad pikemaks

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Kui praegu Viljandi ja Tallinna vahel sõitvatel Elroni rongidel on kolm või neli vagunit, siis reedest on mõnel väljumisel ka viis vagunit.

Rongifirma Elron müügi- ja arendusjuht Norbert Kaareste rääkis, et muudatuse tingis suurenev nõudlus. «Viljandi liinil on populaarsemaid peatuskohad endiselt Rapla, Kohila ja Türi ning nii pealetulijate kui mahaminejate poolest on nõudlus eriti suur just Rapla-Kohila lõigul,» lausus Kaareste. Tema sõnutsi jälgib firma sõitjate liikumist ning on vajaduse korral valmis ronge pikendama.

Ainult nädalavahetusel

Muudatus ei puuduta kõiki Viljandist Tallinna ja tagasi sõitvaid ronge, vaid ainult reedel, laupäeval ja pühapäeval Viljandist kell 6.41 ja Tallinnast kell 17.35 väljuvat rongi.

Praeguste kolme- ja neljavaguniliste rongide asemel hakkavad nädalavahetusel sõitma kokkuhaagitud kolme- ja kahevaguniline rong. Istekohti on seal 267.

«Pikemad rongid on esialgu käigus reedest pühapäevani, otsest lõpptähtsusega pole me seadnud. Pigem loodame, et nõudluse kasvades saame ka teistele väljumistele pikemad rongid tuua,» rääkis Kaareste ning lisas, et palju sõitjaid on ka kell 17.10 Tallinnast väljuvat rongil.

Viljandi maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Kaupo Kasenent, et säärase uuendus on ainult positiivne. «See on väga hea, kuigi ka praegu ei ole Viljandi inimestel rongis istekoha leidmise raskusi.»

Rongis süüa ei pakuta

Küsimusele, kas varahommikuses ja õhtuses rongis on plaanis hakata pakkuma ka toitu, vastas rongifirma müügi- ja arendusjuht Norbert Kaareste eitavalt. Tema sõnutsi pööratakse selle asemel tähelepanu lähemale sõiduajale ja tihedamate väljumistele.

Rongifirma juhib tähelepanu sellele, et lühikese ooteplatvormiga peatustes, nagu on Kärü, Taikse, Kärevere ja Ollepa kõrval ka Sürgaveres, tuleks teekonda alustada sõidusuunapoolses rongis või esimesel võimalusel sellesse ümber istuda. Ainult selle rongi ukseid avanevad nimetatud lühikese ooteplatvormiga peatustes.

Elumaja Suure-Jaani lähedal Ängi külas langes tuleroaks laupäeva öösel. Pilt on tehtud kümnekond tundi pärast põlengu puhkemist.

MARKO SAARM

PÕLENG

Tütrepoe pästis vanaema tulesurmast

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Laupäeva öösel sai Suure-Jaani vallas talumaja põlengus surma mees. Tänu kohale rutanud sugulastele õnnestus pääseda majas elanud eakal naisel.

Häirekeskus sai teate tulekahjust Ängi külas kell 2.25. Kui päästjad kohale jõudsid, põlesid mansardkorrusega elumaja teine korrus ja katus lehtise leegiga ning tuli oli levinud esimesele korrusele.

Enne päästjate saabumist oli kohale jõudnud 90-aastase majaelaniku tütrepoe, kes oma vanaema välja tõi.

Hooletu suitsetamine

Politsei pressiesindaja Kerly Peitel ütles, et tulekahju puhkedes oli vanaema vajutanud mobiiltelefonil spetsiaalset häirenuppu, mis edastas teate

lühisõnumina eemal elava lapselapse mobiiltelefonile.

Peitel rääkis, et maja oli leekides ja uks lukustatud, kuid lapselaps sai selle lahti ja toimetas vanaema esimese korruse ruumidest välja. Kella viie paiku leiti maja katusekorruselt hukkunu, päästetud naise 63-aastane poeg.

«Menetusinspektori esialgse hinnangu järgi sai tulekahju alguse hooletust suitsetamisest,» lausus pressiesindaja. «Üsna suure tõenäosusega jäi hukkunu suitsetades magama.»

Päästeameti pressiesindaja Astra Pintson-Käo ütles, et kiirabi toimetas seljavalu kurnud vanaema ja kustutustöödel vigastada saanud päästja Viljandi haiglasse. Päästja lubati kohe pärast esmaabi andmist kodusele ravile.

Päästeameti andmeil ei olnud majas töökorras suitsuandurit. Päästjad tõid põlevast majast välja kaks gaasiballooni. Hiljem sõitsid nad põlengutandrite järeلكustutustööde tege

Tulekahjus hävinud maja kõrval elav Fariad Belendinov

ütles põlenguööle järgnenud päeval Sakalale, et tulekahjust teada saades tõttasid kohale majaelanike sugulased.

Tuli võinuks levida

Belendinov ja tema naine ärkasid, kui keegi hakkas vastu akent prõmmima, hüüdes, et väljas on tulekahju. See oli naabrinaise tütre tütar.

Belendinovi elumaja jääb sündmuskohast mõnikümne meetrit eemale ning põlengust lendu pääsenud sädemeid langes ka tema majale. Õnneks see ega kõrvalhooned tuld ei võtnud.

«Tuul oli meie poole, aga see oli nõrk. Jumal tänatud, et ilm nii vaikne oli, muidu oleks terve küla läinud,» rõõmustas ta.

Belendinov lausus, et naabermajas elas eakas naine koos pojaga kahekesi.

Põlenud majast teisel pool asub veidi kaugemal veel üks talu, kuid seal kedagi ei ela. Belendinov lisas, et eemal heki taga on varem üks elamu põlenud.

Nädalalõppu ilmestas kulupõlengute suits

MARKO SUURMÄGI
marko.suurmagi@ajaleht.ee

Eelmise nädala kolme viimase päeva jooksul tuli päästjatel kustutada 15 kulupõlengut ning kui juurde arvata laupäevaõine traagiline tulekahju Ängi külas, oli tuletõrjujatel viimaste aastate üks tõisemaid nädalalõppe.

«Mingit puhkeagega meestel ei tekkinud,» tõdes Lõuna-Eesti päästekeskuse Viljandi piirkonna juht Jüri Soovik. «Kui ikka päeval on kulupõlengud ja öösel elumaja kustutamine, siis tuleb 24 tundi järjest pingutada.»

Rekordaasta

Nii paljude kulupõlengutega ajavahemikku pole Jüri Sooviku meenutuse kohaselt Viljandimaal aastaid olnud. Peamine põhjus on tõenäoliselt ilmastikus, sest mitmel varasemal aastal on märtsi lõpul olnud maas paks lumi.

«Tänavu tuleb paraku arvestada pika perioodiga, sest kulupõlengute aeg kestab peaaegu maini välja,» prognoosis Soovik.

Kulupõlengute põhjuseid kustutajad üldjuhul ei otsi, kuid lõppenud nädalavahetusel paistsid silma lõk-

kest alguse saanud tulekahjud.

Sooviku sõnul on päästeamet teinud põhjalikku teavitustööd, et inimesed ei süütaks talvel kogutud prahti siis, kui puhub tugev tuul. Paraku pidi ta tunnistama, et mõnele inimesele pole jutt kohale jõudnud. «Kui endal ikka kogemust pole, siis jäetaksegi tuulega arvestamata,» lisas ta.

Põlengud Karksi vallas

15 maastikupõlengust oli kõige suurem Karksi vallas Suidiste külas, kus põlenguala ulatus neljale hektarile. Selle kustutamisele kulus päästjatel kaks ja pool tundi ning ära hoiti tule levik metsa ja hoonetele.

Üks ohtlikumaid põlenguid tekkis reedel kell 11, kui päästjad kutsuti Karksi valda Tuhalaane külla. Seal oli lõkkest süttinud kulu 1,4 hektaril, tules oli hoone lähedal kasvav kuusehekk ja põleng ohustas metsa. Mõne aja pärast saadi teade järgmise lõkkest süttinud kulupõlengu kohta poolteist kilomeetrit eemal asuva talu juures. Seal põles ligemale kaks hektarit pinnast.

Laupäeval kell 14.06 käisid päästjad Suure-Jaani vallas Taevere külas, kus kustutasid tee ääres põleva puu.

Päästeamet tänab kõiki vabatahtlikke päästjaid, kes olid abiks kulupõlengute kustutamisel.

Õpetajal täitus suur juubel

Suislepa koolis õnnitleti eile õpetaja Milvi Liivi, kellel täitus 75 eluaastat ja kes on õpetajana töötanud üle 50 aasta. Praegust ajaloo- ja emakeeleõpetajat õnnitles laulude ja tantsudega terve koolipere – kõik 15 õpilast.

«Mul on alati olnud head õpilased,» ütles juubilar tänukõnes. «On olnud ka neid, keda on teistest koolidest välja heidetud, aga siin on nad suurepäraselt hakkama saanud.»

Milvi Liiv asus õpetajana tööle 1961. aastal. 1963. aasta 1. septembrist on ta ametis ol-

nud Suislepa koolis, kus on tipphetkel õppinud peaaegu kakssada last.

«Koolil on palju nimesid olnud, kuid tema on ikka samaks jäänud,» lausus kooli direktor Tiiu Rõõm. «Õpilased kiidavad tema tundide emotsionaalsust ja värvikust.»

Vilistlaste nimel oli juubilaril õnnitlema tulnud kirjanik Valdur Mikita, kes lõpetas Suislepas kaheksa klassi. «Temalt sain ma aukartuse eesti keele ja kirjanduse vastu,» ütles ta Milvi Liivi kohta. (Sakala)

Milvi Liiv on pika staažiga rahvatantsuõpetaja ning seega on loomulik, et teda õnnitleti ka sünnipäeval tantsuga.

MARKO SAARM

Europarlamenti pürgimine eeldab kopsakat rahakotti

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotah@ajaleht.ee

10. aprillini on igal huvilisel aega seada oma kandidatuur üles Euroopa Parlamendi valimistel, aga selleks tuleb tasuda kautsjon 1775 eurot.

Summa suurus tuleneb Eestis kehtivast europarlamenti valimise seadusest, mis määrab, et kautsjon peab olema viiekordse alampalga suurune. Praegu on meil igakuine miinimumpalk 355 eurot. Viis aastat tagasi maksis europarlamenti kandideerimine praeguses väärings 1390 eurot.

Võrreldes tavalise eestlase argiteenistusega, peibutab ametikoht Euroopas kõrge palga ja muude hüvedega. Avalikkuse ees tundmatul tegelasel on muidugi ebareaalne vajalik hulk hääli kokku saada, ent miks piirab kas või katsetamist kalliks kautsjon?

Vabariigi valimiskomisjoni meedianõunik Kristi Kirsberg ütles, et kautsjon ei ole pileet, mida võiks osta ja millega valimistel kaasa lüüa. Osalemiseks kehtivad teatud põhimõtted, mida on ühe kohtulahendi puhul sõnastanud riigikohus.

«Seda lahendit lühidalt kokku võttes võib öelda, et valimiskautsjoni kehtestamise eesmärk on vältida kandidaatide kergekäelist ülesseadmist ja ära hoida ebatõsist kandideerimist selleks, et vähendada valimistel paratamatult kaotsi minevate häälte hulka,» selgitas Kirsberg.

Kui kohalikku omavalitsusse kandideerimise eest raha ei küsita, siis europarlamenti püüdlemine maksab. Ja mitte vähe. Kui viie alampalga jagu kautsjonit välja käia ei ole, sind jutule ei võetagi. MARKO SAARM

Kautsjoni suuruse mõõdukuse hindamisel ei saa tema sõnul lähtuda kandideerida sooviva inimese varanduslikust seisust. «Arvesse tuleb võtta kautsjoni eesmärki ja ühiskonnaliikmete keskmist sissetulekut,» lausus ta.

Üksikkandidaadile või erakonnale makstakse kautsjon tagasi, kui üksikkandidaat või erakond kogub üle riigi kokku vähemalt viis protsenti häältest. See ei tähenda aga automaatselt, et erakonna liige või üksikkandidaat ka valituks osutub. Tagastamata kautsjon läheb Eesti riigi tuludesse.

Nagu Kirsberg lisas, peab europarlamenti valimistel kandideerimiseks kautsjoni tasuma veel Bulgaarias, Hollandis, Tšehhis, Kreekas, Lätis,

Leedus, Maltal, Slovakkias ja Ühendkuningriigis.

Lätis näiteks on europarlamenti valimistel kautsjoni suurus 1400 eurot nimekirja kohta ja seal üksikkandidaadina osaleda ei saa.

Euroopa Parlamendi valimised on Eestis 25. mail. Välisesindustes saab hääletada 10. maist, Eestis algab e-hääletamine ja eelhääletamine jaoskondades 15. maist. Eesti valib europarlamenti kuus inimest.

Täiesti tasuta on võimalik Eestis osaleda kohalike omavalitsuste valimistel. Riigikokku sooja koha peale pürgimise eest peab paraku taas kukrut kergitama: hind on kaks alampalka ehk praeguse seisuga oleks see 710 eurot nina pealt.

HUNDID

Lindpriide hingele jäi mitu koera

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

On teada, et võsavillemid käivad vahel lamabaid õnneks võtmas, kuid asi läheb üle piiri, kui nende lõugade vahele jäävad koerad.

Just nii juhtus sügisel Mõisaküla lähisel. Heiki Pakkonen rääkis, kuidas tema pere paarisaastane must koer huntide saagiks langes. «Kõik oli lõhki tõmmatud, nahk üle pea, ainult skelett oli järel,» sõnas ta. Koera jäänused oli pere mees leidnud hommikul linna sõites vareste järgi.

Pere lemmik sai maha maetud ja roosiõiski talle kaasa pandud, sest mustakarvaline sõber oli armastanud perenaise lillepeenra roose, kuid mälestus veretööst jäi.

«Seal, mu maja taga, nähti veel kuut või viit hunti. Need tulevad ikka murdma, nad ei tule sulle põse peale musi andma,» ütles Pakkonen ja lisas, et üks võsavillemitel ole mööda kunagist raudteetamm tema juurde hea tulla.

Ometi pole Pakkoneni koduaiast võetud koer ainus, kes sealkandis huntide küüsi on jäänud. «Üks koer käis linnast meie juurde, tuli meie omaga mängima. Selle mängukaaslasel võtsid hundid samuti ära,» rääkis ta. «Ühel perel võeti veel koer ära. Kusjuures nad valivad. Mul ju viidi ka noorem ära, aga tema ema jäi alles.»

Toidunappus juhatab inimese juurde

Hundiuri Peep Männil ütles, et kindlasti ei saa rääkida huntide liigest arvukusest. «Oleneb muidugi, mis mastabis vaadata,» jätkas ta. «Väikesel alal võib neid palju olla, sest kui emahunt poegib, kasvabki loomade arvukus seal kohe seitsme või kaheksani.»

Eestit laiemalt vaadates on huntide arvukus järjest kahanenud ja möödunud suvel võis Männili sõnul olla neid tõenäoliselt alla 20 pesakonna ehk alla 20 sigiva emase ja see arv on viimaste aastate väikseim.

Ka Viljandimaa jahimeeste liidu juhataja esimehe Mart Tasase sõnul ei saaks öelda, et hunte on ülearu arvukalt. «Kui neid on aga ühes kohas toidubaasi kohta liiga palju, hakkavadki nad koduloomi ründama. Muidu saavad nad metsas hakkama.»

Võsavillemitel tavapärase toidulaud on Tasase ütlemist mööda aga võrdlemisi poegikuivanud: kitsi on vähe ja ka kobraste arvukus kahaneb. Niimoodi peab hunt lihtsalt teise tee valima.

«Huntide kütimisega peaks tegelema proportsionaalselt,» leidis jahimees.

Pärast seda, kui hundid tema mustakarvalise koera koduaiast Mõisaküla lähisel maha mürdsid ja ära söid, on Heiki Pakkonen kogunud nende kiskjate käitumise ja arvukuse kohta kaustatäie teavet.

«Kui näiteks metskitsede arvukus väheneb, siis ilmselgelt peaks vähendama ka huntide arvukust.»

Hunt võib koera rünnata kahel põhjusel

Peep Männili sõnul on ikka ette tulnud, et hundid näiteks koeri murravad. Mullu murti hundiuri sõnul kõige

enam Järva- ja Harjumaa piiril, vististi viis kuni kümme looma. Sellise käitumise põhjusi võib Männili sõnul olla kaks. «Hundid võtavad koera saakloomana, aga nad võivad temas ka konkurenti näha,» selgitas ta. «Nad on ikkagi lähisugulased ja võib tekkida territooriumivaidlus.»

Et huntide ja koduloomade vahel rahu sõlmida, peaksid Tasase sõnul hundiurijad tegema kütidega rohkem koostööd ja välja selgitama, kus piirkonnas on võsavillemeid rohkem, kui toidulaud võimaldab. Koostöö tähendaks seda, et hundiurijad ja jahimehed teeksid koos kevadisi loendusi.

«Praegu on seda tehtud Pärnumaal,» teadis Tasane. Ta lisas, et ka Viljandimaa jahimehed pidid hundiurimisega liituma, aga kuna tänava polnud lund, ei saanud loendust teha.

TEATA

Kui inimene on kindel, et hunt on tema koera või muu looma maha mürdnud, tuleb sellest kindlasti teatada keskkonnaametile.

Enam pole vaja plaane edasi lükata.

Vajad raha hooajalisteks töödeks, seadmete soetamiseks, koduvahetuseks või muuks? Nordic Hypo leiab Sulle sobiva laenu lahenduse.

Meie meeskonnal on 20 aastat kogemust. Sind ootab asjalik teenindus, personaalne suhtumine ja läbipaistvad tingimused.

Nordic Hypo – lähim alternatiiv pangalaenule.

**NORDIC
HYPO**

Laen kinnisvara tagatisel
— sild Sinu tegudeni.

Tegemist on finantsteenuste reklaamiga, tutvu tingimustega www.nordichypo.ee ning pea vajadusel nõu meie spetsialistidega. Näiteks 10 000 euro laenamisel 2 aastaks intressiga 18% aastast on krediidi kulukuse määr 19,56% ning laenu brutosumma 11 976 eurot.

Helista meile telefonil **1553** või uuri lisa kodulehelt nordichypo.ee

Kristiina Ojulandiga tuli kohtuma seitse inimest.

MARKO SAARM

STATISTIKA

Erakonna asutaja kuulab Viljandis inimeste muresid

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Läinud aasta sügisel sõitis europarlamenti liige Kristiina Ojuland mööda Eestit ringi, et endale eurovalimisteks liitlasi leida. Olles suhelnud inimestega Maarjamaa eri paigust, jõudis ta arusaamisele, et vaja on hoopis uus erakond luua.

Nii rääkis Ojuland sissejuhatajateks neile, kes temaga reede õhtul ühes Viljandi kultuuriaakadeemia loengusaalis ühise laua taha istusid. Loodava Rahva Ühtsuse Erakonna (RÜE) eestvedaja oli tulnud

siinsete inimeste ettepanekuid kuulama ning uut parteid tutvustama.

Auditoorium polnud suurkuulajaid oli seitse, kui Sakala ajakirjanik kaasa arvata. Neli kohalviibijat olid loomisjärgus RÜE-ga juba varem seotud.

Sihiks on võetud kandideerida 2015. aasta märtsis riigikogu valimistel. Aprillikuu esimeses pooles peaks saama kinnitatud partei põhikiri. Erakonna registreerimiseks on vaja kokku saada 500 liiget.

Kristiina Ojuland tõi välja kaks RÜE aluspõhimõtet. Esiteks lubas eurosaadik, et era-

kond hakkab otsuseid tehes lähtuma inimestest ja kavatses seda joont hoida. «Me ei taha kümne aasta pärast samas rollis olla, nagu oli Res Publica,» lausus ta.

Teise eesmärgina nimetas Kristiina Ojuland naiste poliitikasse juurdetoomist. Muu hulgas märkis endine välisminister, et pidi omal ajal ise seisma selle eest, et ministrikoht just talle antaks.

Kohtumisel kõneldi mitmel teemal. Näiteks kritiseeris Kristiina Ojuland Eesti maksupoliitikat ning rõhutas haldusreformi elluviimise vajalik-

kust. Kohale tulnud inimesed tõid murena välja kesised palgad.

Varem Reformierakonda kuulunud ning selle partei kandidaadina Euroopa Parlamendi pääsenud Kristiina Ojuland heideti oravate seast välja mullu juunis, kui lahvatas erakonna sisevalimistel häältevoimimise skandaal.

Sama skandaali tõttu pidi Reformierakonnast lahkuma Viljandimaa arendusjuhina töötanud Ott Kuk, kes kuulub nüüd loodava erakonna algatusgruppi ning viibis ka Viljandis korraldatud kohtumisel.

Kristiina Ojuland: uus valitsus on teinud palju häid otsuseid

KARL-EDUARD SALUMÄE
karl.salumae@ajaleht.ee

Reede õhtul Viljandis inimestega kohtunud loodava Rahva Ühtsuse Erakonna esinägu, europarlamenti liige Kristiina Ojuland ütles, et Taavi Rõivas on võimekas ja suure energiaga mees.

Kristiina Ojuland, kuidas erakonna loomiseks vajaliku 500 liikme kokkusaamine on edenenud?

Seni on hästi suur rõhk olnud programmi koostamisel, et inimestel, kel on huvi, oleks võimalik lugeda, mis asja me ajame. Kui oleme programmi vastu võtnud, saab liikmete leidmisega edasi tegelda.

Töite kohtumisel välja, et Rahva Ühtsuse Erakond hak-

kab seisma naiste poliitikasse juurdetoomise eest. Mida arvate sookvootidest? On teil neisse usku?

See on ju Euroopas äraproovitud praktika, mis töötab. Ma ei ole iseenesest suur kvoodipooldaja, aga olles 20 aastat poliitikas olnud, tean ma, et iseenesest ei muutu mitte midagi.

Mida te arvate sellest, et uues valitsuses pole enam regionalministri kohta?

Esiteks tahan öelda, et uus valitsus on teinud väga palju häid otsuseid. Olen mõelnud, et Taavi Rõivas oleks justkui meie programmi eelnõu kätte saanud ja seda lugenud. (Muigab.) Asjaolu, et regionalministri kohta pole, on minu jaoks aga märk sellest, et regionalpoliitika on tagaplaanil ega kuulu kahjuks valitsuse prioriteetide hulka. Ent selleks, et inimestel oleks võimalik maal elada, on seda kindlasti vaja. Üllilibe-

raalne suhtumine, et inimesed vaadaku ise, kuidas hakkama saavad, viibki selleni, et maalt kolitakse ära.

Tundub, et olete Taavi Rõivase suhtes üsna optimistlik.

Ta on kindlasti hästi võimekas ja väga suure energiaga mees, nii et ma annaksin talle krediti küll.

Kohtumisel jooksis mitu puhku läbi haldusreformi tegemise vajalikkus ning mainiti, et Eestis võiks olla 25–30 omavalitsust. Kas teie erakond võtabki selle suuna?

Suures plaanis on see meie eesmärk küll. See on meie valimisprogrammi fikseeritud ja selle üle käivad arutelud.

Kritiseerisite kohtumisel Eesti maksupoliitikat. Mida tuleks teha, et see nii kesine poleks?

Siin on kaks asja. Esiteks tu-

Europarlamenti liige Kristiina Ojuland

MARKO SAARM

leks kindlasti üle vaadata tööjõumaksud, mis on absurdelt kõrged. Teine väga tähtis asi on üksikisiku tulumaksud minimaalset tööstust. See mõjutab nii palgasajaat ennast kui tema tööandjat.

Paalalinna paik peibutab kaevama

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Viljandi äärelinnas on ristmik, mille teeb haruldaseks asjaolu, et tolles piirkonnas on tarvis alatihtigi kaevata, vahel lausa mitu korda aastas.

Juttu on Suur-Kaare ja Loode tänava ristumise paigast. Iseasi muidugi, kui kaua kaevetööd on piirkonnas veel püsib, aga vähemasti seni pole ümberkaudse elanikel selles mõttes igav hakanud. Müristamist ja müdistamist on jagunud igale maitsele.

Viljandi linnavalitsuse majandusameti teedespetsialist Heikki Teearu uuris kaevetööde registrit järele, et pärast 2005. aasta töid valitses neli aastat vaikus, kuid sellest peale on seal kopad käinud alatasa. Vaid ühel erandlikul aastal valitses vaikus.

Ehk on huvitav teada, et pärast iga kaevamist on ehitustander saanud korraliku kõvakatte ning paar korda on paigaldatud ilus sile asfalt.

Nagu öeldud, võib kaevamiste alguseks pidada 2005. aastat. Toona aprillis oli tarvis ristmikul remontida sidekaevu. Sama aasta septembris vajab parandamist soojatross.

2009. aasta aprillis oli tar-

vis ristmiku all veesiiber ära vahetada.

2010. aasta aprillis nihkusid tööd ristmikust veidi eemale: Loode tänav 10 maja juures läks remonti soojatoru. Sama aasta septembris ja oktoobris likvideeriti soojatoru rikke jälgi Loode tänav 5 kuni Loode tänav 10 majade juures.

«Eks need avariid olnud ka põhjus, miks lõpuks üldine rekonstrueerimine ette võeti,» nentis Teearu.

Edaspidiseid rikkeid ennetada püüdev suur kaevetöö läks lahti 2012. aastal. See kestis maist oktoobrini, uuendati soojatrossi.

Sellest hoolimata tuli eraldi veel sama aasta augustis ristmikul parandada veekaevu ja septembris veetorustikku Loode tänav 7 maja juures. Sama aasta oktoobris parandati ristmiku ümbruses tänavavalgustust.

Eelmisel aastal lõi taas viga välja Loode tänav 7 juures ning oli tarvis parandada kanalatsioonitorustikku.

Käesoleval kuul algas Suur-Kaare tänaval kaevamine, et viia elektriliin maa alla. Loomulikult on sellepärast tarvis asfalt üles võtta ka Loode tänava ristmikul.

Teearu lisas, et kui midagi erakorralist vahele ei tule, siis sel ja tuleval aastal kõnealuse ristmiku piirkonnas järgmisi kaevetöid ette ei võeta. «Aga välistada seda muidugi ei saa,» lisas ta.

Viimati kaevati Suur-Kaare ja Loode tänava ristmik mõneks ajaks üles eelmise nädala kolmapäeval.

ELMO RIIG

Varane kevad tõi linnuvaatlusrekordi

Pühapäeval linnade linnuvaatluspäeval osales üle 110 vaatleja 21 linnast. Kirja pandi 113 linnuliiki, mis on rohkem kui eales varem ja koguni 33 liiki enam kui näiteks eelmise aasta hilisel kevadel.

Ornitoloogiaühingu teatel saadi pikima liigiloendiga Haapsalus kirja 79 linnuliiki, mis on senise parima tulemuse (2008. aastal) kordamine. Haapsalule järgnes linnade arvestuses Tallinn 77 ning Paldiski 75 liigiga. Sisemaa linnade hulgas on kindlasti tähelepanuväärne Tartu tulemus – 73 liiki. Viljandis vaatles kevadekuulutajaid neli inimest ja nad märkasid 23 liiki.

Varase kevade märke

peegeldas rändurite rohkus: valge-toonekurg (kaheksas linnas), linavästri (20 linnas), võsaraat (viies linnas) ning must-lepalind (viies linnas).

Muu hulgas nähti esimest kivitäksi ja kukkurihaseid Tallinnas ja Tartus. Siiski oli ka teistpidi üllatust. Suurim oli kindlasti see, et mitme rannikulinna aktiivsest osavõtust hoolimata ei saadud kusagil kirja sooparti. Tagasihoidlikult nähti ka varasabuvaid kahlajaid: liivatilli märgati vaid Haapsalus, meriskit ainult Kärddlas ning tikutajat vaid Tartus ja Tapal. Näiteks naaskelnokka polnud üheski nimekirjas. (Sakala)

Tarvastu kooli rühm käis üheteistkümnenda klassi õpilase Astrid Strandbergi (punases) juhtimisel muu hulgas vaaterattal The London Eye.

TARVASTU

Koolitüdrukude uurimus lõppes Londonis

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Tarvastu gümnaasiumi õpilased käisid kevadvaheajal Londonis, kuid vaatamisväärsuste juurde ei juhtinud neid seal mõne reisibüroo giid, vaid sama kooli üheteistkümnenda klassi neiud.

Reis oli Astrid Strandbergi uurimistö lõppeesmärk ja aprilli lõpul eesootavale kaitsmisele astub neiud julgelt vastu, sest kiire aeg sai mööda enne Londonisse sõitu. «Kõik läks korda ja on juba kirja pandud, nüüd on hästi vähe veel jäänud,» lausus ta.

Ahitektuuri ja filmistaaride paraad

Astrid Strandbergi sõnul on kool suurteks ekskursioonideks valinud igal aastal bussireisi ja kasutanud reisifirmat.

«Sel aastal pakuti koolireisiks Londonit, mis tähendas ka

lennureisi ja et giidid on suhteliselt kallid, otsustati ekskursioon teha ise,» rääkis neiud.

Nii ta Suurbritannia pealinna uurima asuski. «Minu juhendajaks sai Margit Ojaots, kes on Londonis korduvalt käinud,» lisas ta.

Londonis oli Astrid Strandbergi giidiks 13 kaasõpilasele, kolmele õpetajale ja neljale reisibüroo väljastpoolt kooli.

Lennupiletid ja hotellipakkumine saadi siiski reisifirmalt ja sellega tegeles õpetaja. Strandbergi töö oli välja uurida kõik, mida viiepäevase ekskursiooni kestel Londonis võiks vaadata. Uurimistö valdkond jäi kunsti ja ajaloo kilda. Neid teadmisi sai ka Londoni muuseumides koguda.

«Briti muuseumid olid põnevad muumid. Sellest olid kõik hästi huvitatud, aga aega jäi väheks,» nentis Strandberg.

Kunstimuuseumis vaadati kuulsaid maale, näiteks Pablo Picasso ja Leonardo da Vinci loomingut. Käidi ka kuulsas Piccadilly Circus, Covent Gardenis ja Leicesteri väljakul. Järgmistel päevadel jalu-

tati Trafalgar väljakul ja seal edasi mindi läbi kevadise St. Jamesi pargi Buckinghami palee juurde, kus saadi osa vahtkonnavahtetusest.

Metrooga sõideti äri- ja finantskeskusesse Citysse ja uuriti lähemalt St. Pauli katedraali. Eemalt vaadati Towerit ja Toweri silda.

Viimasel öhtu pakkus Tarvastu pärit turistidele eriti suuri emotsioone Westfieldi kaubanduskeskuses filmi «Captain America: the Winter Soldier» ehk «Kapten Ameerika. Talvesõdalane» punase vaiba melu. «Osalt meist õnnestus saada ostmata väga kallist piletit fännitsooni ja näha staare kõigest paari meetri kaugusest,» lisas Strandberg.

Filmimuusikast ekskursioonini

Vaatamisväärsuste kohta otsis nooruke giid teavet mitmest allikast. Kui raamatutes räägiti Londonist eesti keeles, siis internet pakkus täpsemat infot inglise keeles.

«See tõlkimine ja kõige tähtsamate faktide väljaotsimi-

ne võttis ikka päris kaua aega,» tõdes Astrid Strandberg ja lisas, et ka reisi kava polnud lihtne kokku panna.

«Kõik sõltub ju sellest, kus asub hotell ja milline tee valida, et ei tuleks ringi sisse,» selgitas ta. Reisikavasess tuli küll mõningaid muudatusi, aga need said ühiselt otsustatud.

Tarvastu gümnaasiumi direktor Ene Savi rääkis, et selliste tegelike tulemustega uurimistööd on eriti vahvad, sest on tohutult palju asju, mida lihtsalt tööd kirjutades poleks tähele pannud.

Selliseid praktiliseid lõpptulemustega uurimusi on koolis ennigi tehtud. Näiteks eelmisel aastal oli filmimuusika päev.

«Üks noormees tegi kontserdikava, otsis välja tuntud muusikaga filmid ja siis muusikakooli õpetajad õpetasid neid palasid oma õpilastele,» jutustas direktor.

Kui lood selged, anti kontsert, kus kõigepealt näidati filmiklippe, siis räägiti nendest ning lõpuks tuli pillipala. Õpilastööst on välja arenenud ka koolikohvik Kambüüs.

Vallajuhi portree püüdleb sümboliks

AIVAR AOTÄHT
aivar.aotaht@ajaleht.ee

Konkursi kaudu oma nägu otsiv Viljandi vald teeb katse, kuidas sobiks omavalitsuse viidale vallavanema portree.

Ühisvalla eelkäijatel Paistu, Pärsti, Saarepeedi ja Viiratsi vallal oli maanteede ääres kokku 28 silti. Uus Viljandi vald tellis sama palju silte ka asemele, osa lihtsalt teistesse kohtadesse. Sealhulgas jäeti kümnele tahvlile valge ruut, millele on kavas lisada ühendvalla vapp.

Oma vapi, lipu ja teenetemärgi saamiseks kuulutas vald välja konkursi, kuid otsustas äsja astuda veel ühe sammu. Nimelt tekkis vallavõimul mõte, et maantee ääres seisvatel viitadel võiks tavapärase sümboli asemel olla parasjagu ametis oleva vallavanema portree.

Vallavanem Ene Saar ütles, et tema seda ideed välja ei mõelnud, kuid ei näinud ka põhjust kolleegidele vastu seista.

«Asi iseenesest on ju huvitav. Vallavanem kui omavalitsuse tegevjuht võiks olla kõigile elanikele nägupidi tuttav,»

selgitas Saar. «Ühtlasi mõjuks vallavanema portree märksa inimlikumalt kui emotsioonitu vapp. Tänapäevane dunaamiline regionaalpoliitika eeldab uusi suundi tõmbekeskuste kujundamises.»

Aegunud siltide eemaldamine ja utiliseerimine ning uute valmistamine ja paigaldamine läheb Viljandi vallale maksma ligikaudu 6300 eurot. Saar kinnitas, et vapi asendamine portreega hinda ei muuda.

Ta nentis, et valimistega kaasas käiva võimaliku võimuhetuse järel tuleb vana juhi pilt uue omaga asendada, ent see ei tähenda kuigi suuri kulutusi.

Esialgul on vallavanema portree seatud mõne suurema tee ääres oleva viida külge. Nüüd jääb vallavalitsus ootama tagasisidet, et selle põhjal otsustada, kas edastada idee juba eelnõuna volikogusse kinnitamiseks.

Viljandi vallavolikogu esimees Hellar Mutle leidis, et vallavalitsuse mõttel on jumet, aga selle teostegemise kohta on vara veel midagi kindlat öelda.

«Aga olgem ausad: miks ei võiks vallavanema pildi asemel kasutada volikogu esimehe pilti?» lisas ta.

Prague tervitab Viljandi vallavanema portree mõeldujaid mõne suurema tee ääres, sealhulgas Tartu maantee alguses.

Bussijaam kolib ilmselt haigla külje alla

Viljandi haigla tunnistas nurjunuks katse leida bussijaama läheduses uue ravihoone rajamiseks sobilik krunt ning taotleb nüüd hoopis bussijaama kolimist endale lähemale.

Märtsi algul kutsus ravihoone bussijaamast 700 meetri raadiuses asuvate kinnistute omanikke üles oma maad uue haigla võimalikuks asupaigaks välja pakkuma. Paraku ei laekunud tähtjaks ühtegi tõsiseltvõetavat ettepanekut. Et samal ajal on endiselt lahtine seegi, kas riigil õnnestub usehitise tarvis Euroopa fondidest raha saada, on nüüd esiplaanile tõstetud sootuks värske plaan.

Haigla kommunikatsioonijuhi Krista Valdvee sõnul jõudsid haigla juhatuse esimees Priit Tampere ja linna- ja maakorraldusjuhi Ando Kiviberg eelmisel reedel raekojas olukorda vaagides veendumuseni, et bussijaama läheduses on haigla kõigest hoolimata väga tähtis ning sellest põhimõt-

test ei ole otstarbekas loobuda. Nii otsustati, et kõige loogilisem ja lihtsam oleks bussijaam kolida haigla lähedale Jämejala külla.

Valdvee märkis, et esialgse kokkuleppe kohaselt võetakse bussiterminalina kasutusele hiljuti tühjaks jäänud Pärsti vallamaja, mis 1980. aastatel oli osa haigla kompleksist.

«Anname endale aru, et haigla lähimbruses napib sõidukitele ruumi, kuid lahendamatu probleem pole olemas. Kõige tähtsam on, et kaks linlastele ülitähtsat asutust hakkaksid teineteist täiendama just nii, nagu see on ühele euroopalikule linnale kohane,» rääkis ta.

Muu hulgas lausus kommunikatsioonijuht, et Pärsti vallamaja taga olev parkimisplats seisab lõviosa ajast pooltühjana ning kui lõvil selle vastu midagi pole, saab sinna korraka parkida mitu bussi. (Sakala)

Tuntud poliitikud avavad moekaupluse

Reformierakondlasest peaminister Taavi Rõivas ja tema parteikaaslane, europarlamenti liige Vilja Savisaar-Toomast on asutanud ühise moeäride keti, mille esimene pood teeb täna ukseid lahti Viljandis.

Pressile saadetud teate järgi otsustasid Rõivas ja Savisaar-Toomast äri rajada eelkõige selleks, et propageerida Reformierakonna toetatavat ettevõtlikku elustiili, kuid firmalt oodatakse kindlasti ka märkimisväärset kasumit.

«Moeäri kasuks otsustasime seepärast, et minu perekonnanimi annab võimaluse hästi kõlava brändi loomiseks, Vilja

kui Euroopa seltskonna kõrgkihtides liikuv daam valdab aga vajalikku know-how'd,» selgitas peaminister.

Kaubamärgi Vilja ja Rõivas all tegutsema hakkavate pooidede pidamiseks löid reformierakondlased valdusfirma R-Moodus, millest Rõivasele kuulub 51 ja Savisaar-Toomastile 49 protsenti. Iga kaupluse juures on väike värkstubu, kus soovi korral rõivad parajaks tehakse.

Opositsioonilise Isamaa ja Res Publica Liidu ridades riigikokku valitud Toomas Tõnis- te hinnangul püüab Rõivas ettevõtluskatsetusega vabaneda poliitbroileri kuvandist ja näi-

Avamise eel varjasid kaupluse Vilja ja Rõivas sisemust stiilsed eesriided.

data, et saab ka pärismaailmas hakkama. Tõnis- te kinnitas, et opositsioon kavatseb peaministriparteile vastu as-

tuda ka äririndel ja koos vend Tõnu Tõnisestega loob ta üsna pea rõivaketi Pluusivennad. (Sakala)

TEEMAD

Toimetaja STEN MAHOV, 433 0052, sten.mahov@ajaleht.ee

13%

Statistikaameti andmetel vähenes mootorikütuste jaemüük veebruaris jaanuariga võrreldes 13 protsenti ehk 49,7 miljoni euron. Mulluse sama perioodiga võrreldes vähenes müük 5,5 protsenti.

SÕIDUKIRENT

Soojad ilmad panevad inimesi autosid rohkem laenama

STEN MAHOV
sten.mahov@ajaleht.ee

Viljandis saab rentida nii uuemaid kui vanemaid autosid ning pikaajalistele klientidele pakutakse ka soodustusi ja erikokkuleppeid.

Osahing Siller Auto on sõidukite rentimisega tegelnud neli viisi aastat. Ettevõtte kereosakonna juhataja Mart Tiidemanni sõnul renditakse autosid inimestele, kel on kehtiv juhuluba ja staaži vähemalt kaks aastat.

«Kui klient tuleb siia, peab kõigepealt jõudma kokkuleppele, mis autot ta vajab. Selgitame välja hinna- ja aastasoovi. Seejärel teeme isikut tõendavast dokumendist ja juhiloast koopia ning sõlmime lepingu,» kirjeldas ta rentimise protsessi.

Siller Autos on kolm rendiautot: eelmise aasta Hyundai i30 ja 2005. aasta Škoda Octavia ning 1999. aasta Opel Astra. Kõik töötavad bensiinimootoril ja on ma-
naalkäigukastiga.

«Škoda rent on 30, Hyundai rent 45 ja Opel rent 25 eurot päevas. Paljud kliendid ütlevad aga kohe, et tahaks uuemat autot. Neid hinnaklassi eriti ei huvita,» rääkis Tiidemann.

Auto vaadatakse üle nii enne kui pärast

Autorentimise puhul kehtib hulk reegleid, näiteks saadakse see oma käsutusse täispaagiga ja tuuakse tagasi samuti

Paljud kliendid on väliseestlased, kes on oma siinsetele sugulastele või peredele külla tulnud. Põhiturg on aga ikka kohalik. Näiteks võib tuua juhtumi, et oma auto on remondis, kuid vaja on ärikohtumisele minna.

MART TIIDEMANN, osahing Siller Auto kereosakonna juhataja

täispaagiga. Tähtis on heapeemehelik suhtumine: rendiautos ei suisetata ega tarbita alkoholi.

Mis saab aga siis, kui juhtuma peaks avarii?

«Sõidukitel on kaskokindlustus ning avarii korral tuleb esimesena teavitada meid. Kui klient on lepingut täitnud, piirub tema kulu ainult omavastutussumma,» märkis Mart Tiidemann.

Omavastutussumma on rendiautode puhul üldjuhul 320 eurot, kuid see võib olla ka väiksem, näiteks kui auto kerele on tekkinud ainult mõni üksik kriim.

«Kui klient auto võtab, teeme koos temaga sellele ringi peale ja näitame, kui sel on juba vigastusi. Kui klient soovib, võib ta teha autost foto ning veada üles märkida. Samamoodi vaadatakse auto üle pärast selle tagasitoomist. Üldjuhul preentsioone olnud ei ole,» kõneles Tiidemann.

Kuurenti Siller Autos tema sõnul kehtestatud ei ole ja see on läbirääkimiste küsimus. Tavaline taks on, et alates kolmest päevast hind langeb.

«Autot saab ka paariks tunniks laenata, aga üldjuhul siiski 24 tunni hinna eest,» nentis Tiidemann. «Kui klient on meilt ennegi autot rentinud, jõuame alati kokkuleppele.»

Üldjuhul tuleb autole järele minna esindusse, kuid lisatasu eest on see võimalik kätte saada ka kusagil mujal Viljandi piirides, samuti võib selle tasu eest mujale jätta. Erihinnad kehtivad juhul, kui auto jäetakse linnast väljapoole.

Rentimishuvi suuruse kohta lausus Tiidemann, et see on kõikuv. «Talvel vahel seisavad autod kuu aega sees, keegi ei taha. Vahel aga ei jõua nädalal nendega ära tegelda.»

Seda, et üks aastaag oleks autorenti puhul tulusam kui teine, Tiidemanni sõnul öelda ei saa, aga suveks broneeritakse sõidud pikalt ette. «Paljud kliendid on väliseestlased, kes on oma siinsetele sugulastele või peredele külla tulnud. Põhiturg on aga ikka kohalik. Näiteks võib tuua juhtumi, et oma auto on remondis, kuid vaja on ärikohtumisele minna.»

Aastatega on huvi autode rentimise vastu Tiidemanni tähelepanekut mööda langenud. «Varem oli nii, et kui auto meile tuli, tehti see puhtaks, kontrolliti üle ja maksimaalselt päev-kaks see seisis. Praegu on paljudel oma sõiduk olemas ja abi saadakse pere- või tuttava-

Ants Viljandi omaniku Mait Hommiku sõnul tuleb rendiauto enne sõitu minekut ja pärast sõidust tulekut tähelepanelikult üle vaadata. MARKO SAARM

te ringist. Võib-olla on ka majanduslik seis see, mis ei võimalda autosid rentida.»

Tehakse koostööd konkurentidega

MRent on Viljandis tegutsenud 2011. aastast ning pakub kodulehel praegu kolme sõidukit: sõiduautosid Hyundai Getz ja Renault Thalia ning kaubikut Citroën Berlingo. Sõiduautode ööpäeva rendihind on 35 ja kaubikul 25 eurot.

«Autot saab meilt rentida alates ühest tööpäevast, soovi korral aga ka mõneks tunniks. Tasu arvestamine käib päevakaupa. Ajapiiri ei ole. Praegu on pikemad rendiperioodid ulatunud nelja kuuni,» rääkis ettevõtte juhataja Kaspar Järve ning rõhutas, et pikkade perioodide puhul on hinnad kokkuleppelised.

Viljandi piires toimetatakse auto kliendile sobivasse kohta ja võetakse sealt vastu tasuta. Väljaspool linna tuleb arvestada lisatasuga. Autoga Eestist omavoliliselt lahkuda pole lubatud, Eesti piires läbisõidupiirangut ei ole.

Kui Mart Tiidemann Siller Autos nentis, et huvi autorenti vastu on kõikuv ja ühte kindlat perioodi, mil vajadus oleks

kõige suurem, välja tuua ei saa, siis Järve leidis, et see turg on hooajaline. «Suvine periood on sageli sama edukas kui ülejäänud aasta kokku. Siis on aegu, mil kogu Lõuna-Eestist on rendiautot keeruline leida. Meilgi tuleb ette olukordi, et kliendile pole autot anda. Samas on Viljandi piisavalt väike, et konkurentidega hästi läbi saada. Nii et kui meil endal ei ole võimalik autot pakkuda, püüame sobiva leida mõne konkurenti käest ja kliendi sinna suunata.»

Korda saadetakse palju sigadust

Kui eespool nimetatud firmad rendivad sõidukeid, millel on vanust enamasti kõigest paar aastat, siis ettevõtte Ants Viljandi autod pärinevad aastatest 1996–2006.

Ettevõtte omanik Mait Hommik tõdes, et uute autode rentimine on suur risk, sest kliente sekkab sattub ka inimesi, kes ei suhtu võõrasse varasse heapeemehelikult. Firmal on lausa nimekiri pahategudest, millega nad aastate jooksul hakkama on saanud. Autosid on puruks sõidetud ja nendega vargil käidud, kord jätsid rentnikud auto Abja järve jääle.

Usaldust kuritarvitanud inimestele edaspidi enam autot ei rendita. «Kui sa aga sõidad auto puruks ja klaarid asjad ära, siis pole küsimust – kõigiga võib nii juhtuda,» rääkis Hommik.

Kui Siller Autos peab sõiduki rentimiseks olema juhiloo staaži vähemalt kaks aastat, siis Ants Viljandis sõlmitakse rendileping ka sellega, kel esmane juhuluba.

«Me võime rentida ka neile, kel polegi autojuhtimise õigust, sest see, kes rendib, ei ole kohustatud autoga sõitma. Samas võtab rentija kogu vastutuse endale,» kõneles sama firma logistik Rita Bergmann. «Rentida võib ka täisealine laps oma isale. Meie võtame temalt isikuandmed ja teeme koopia ID-kaardist või juhiloast. Lepingu kirjutame siiski autot realselt juhtima hakkava inimese nime.»

Selle ettevõtte sõiduautode valikus on praegu kaks Opelit, kaks Audit, kaks Volkswagen Passatit ja kaks Volkswagen Golfi, lisaks kaubikud Volkswa-

gen Transporter, Volkswagen Sprinter ja Volkswagen LT.

«Väga palju laenatakse kaubikuid, vahest isegi rohkem kui sõiduautosid,» tõi Bergmann välja. Tema sõnul kasutatakse mikrobusse enamasti puhkusele sõitmiseks ning seetõttu broneeritakse neid varakult ette.

Sõiduautode ühe ööpäeva rendihinnad ulatuvad 24 eurost 29 euron, kaubiku hind on 50 eurot.

«Autot saab laenata ükskõik kui pikaks ajaks, sest meil pole kunagi ette tulnud sellist olukorda, et midagi anda ei oleks. Meie klientide seas on ka

firmasid, kel endal sõidukit ei ole ja kelle töömehed käivad mõne meie omaga Soomes tööl,» rääkis Hommik. «Sõiduautosid on võetud kõige vähem pooleks päevaks, aga kaubikuid on vaja läinud ka ainult kaheks tunniks. Hind oli vist 10 eurot tundi, kuigi see on ka sellest, kas inimene on meilt juba varem rentinud.»

Ants Viljandi on autorentiga tegelnud kuus-seitse aastat.

Nisu võiks sirguda Marsile teel olevas kosmoselaevas

Ruutkood avab videoga artikli digilehes.

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Põllumajandus ja kosmosetehnoloogia – need teemad tunduvad esmapilgul olevat täiesti eri ooperitest. 21. märtsil Olustveres asetleidnud konverentsil «Põllumees kui tippjuht» selgus aga, et see pole sugugi nii.

«Meie sada üliõpilast istuvad pimedates laborites ja muudkui õpivad. Omast taskust ostan neile pitsat ja kõike muud, mis paneb neid parema meelega pimedates kongides elektroonikat teema,» lausus Tartu observatooriumi vanemteadur, kosmosetehnoloogia osakonna juhataja Mart Noorma ning lisas, et juba needsamad pit-

sad, mida tudengid õppimise kõrvalt söövad, on üks seos kosmosetehnoloogia ja toidutootjate vahel.

Seejärel püstitas Noorma vastupidise küsimuse – «Mida teevad kosmosetehnoloogid põllumeeste heaks?» – ning tõi sellele vastates näiteks GPS-i, kauginfosüsteemi ja ilmaennustamise.

Nisupõld kosmoses

«Ainult päevapoliitikast enam ei piisa, sest nii me unustame ära, mis juhtub tulevikus, näiteks viiekümne või saja aasta pärast, kui me ei mahu oma planeedile enam ära ja meil ei jätku kõigi jaoks süüa. Aga see on juba otseselt põllumajandusega seotud,» selgitas Mart Noorma ning rõhutas, et selle probleemiga tuleb varem peale hakata, kui olukord kätte jõuab, ja sellele mõel-

des peaksid tulevikku vaatama nii kosmosetehnoloogid kui toidutootjad.

«Põllumehed näevad ennekõike, et kosmosetehnoloogid söövad nende toodetavat leiba, aga juba praegu on juttu inimeste Marsile sõidust ja kosmoserännakutest,» kõneles Noorma.

Ning kui me mõtleme ülerahvastatud ja viljaka pinnase puuduses maailmale, siis Noorma sõnul võib just kosmos meile abikäe ulatada. «Ehk siis taimekasvatuse kosmoses,» tõi ta välja ühe valdkonna.

Seejärel käivitas teadur sadakonna põllumehe silme all selleteemalise ingliskeelse video.

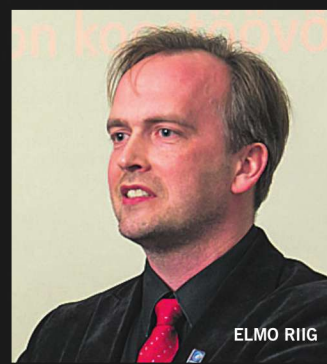
«Eesti põllumehed peaksid mõtlema, kuidas kasvab nisu gravitatsioonita,» leidis ta. «Fakt on see, et inimesed tahavad Marsile lennata, ja kaalule mõeldes ei tasu kaa-

sa võtta valmis toitu, vaid seda võiks teel olles või kohapeal kasvatada.»

Lüpsirobot ja satelliit

Mart Noorma nentis, et pikemas perspektiivis on kõigel kosmosega seotul olemas ka maapealsed rakendused. Ta tõi näiteks, et praegu arendavad doktorandid süsteemi, kuidas hinnata satelliidipildilt, mitu tihumeetrit puitu on metsas. «Järelikult ei ole tulevikus enam vaja meetripuuga metsa minna.»

Noorma mõõnis, et muidugi ei saa me veel rääkida näiteks traktorist, mis sõidab põllul automaatjuhtimisega, kuid tulevik võib selle tuua. «Kui paneme kokku positsioneerimise, kaugseire ja ilmaennustuse, on ilmine, et meie töö käib põllu-

Mart Noorma tõi konverentsil «Põllumees kui tippjuht» välja huvitavaid seoseid põllumajanduse ja kosmosetehnoloogia vahel. Neid valdkondi seob tema sõnul juba ilmaennustus.

mehe elu odavamaks ja paremaks muutmise nimel.»

Kui teadur päris põllumeestelt, kas täisautomaatne traktor on hea või halb, sai ta esiti vastuseks, et ega tänapäeva traktoril sellest

enam suurt puudu olegi. Inimtööjõu kõrvalejäämist pidasid põllumehed siiski halvaks, samal ajal kui Noorma leidis selle hea olevat, sest siis saab vabanenud tööjõu mõttekamaid asju tegema panna.

Kui automaatselt traktorist rääkides läksid arvamused lahku, siis lüpsirobotiga on suur osa talumehi sina peal.

«Meie ülesanne pole mitte niivõrd kosmoselaeva ehitada, kui just oma valdkonna tippspetsialiste koolitada,» märkis Noorma. «Näiteks need sada tudengit, kes istuvad pimedas kambris, söövad pitsat ja aina õpivad, ongi inimesed, kes oskavad muu hulgas lüpsirobotit remontida. Nad teavad, kuidas see robot töötab ja kuidas laser udarat skannib. Põllumajandustehnoloogia on sama mis satelliidi ehitamine.»

NASA, PEETER KÜMMEL

Viljakas põllumaa vajab seaduslikku kaitset

SIGRID KOOREP
sigrid.koorep@ajaleht.ee

Põllumajanduses on tähtsaim maa, sest sellest saab kõik alguse. Seetõttu on hädasti tarvis seadust, mis viljakat maad kaitseb.

Nagu ütles 21. märtsil Olustveres peetud konverentsil siis veel põllumajandusministri ametis olev Helir-Valdor Seeder, on praegu Eestis põllumajanduslikku maad kasutuses üle 950 000 hektari, võib aga arvata,

et 2020. aastaks jõuame miljoni hektarini. «Seda enam, et valitsus kiitis heaks seadusemuudatuse, millega kaob ära abikõlblike maade piirang,» lisas ta.

Helir-Valdor Seeder selgitas, et kui varem arvati abikõlblikuks need maad, mis olid registris enne Eesti Euroopa Liiduga ühinemist, siis edaspidi saab toetust taotleda, kui maa on lihtsalt registreeritud.

«Registreerimine ei ole enam ühekordne aktsioon, nii et perioodi algul tuleb registreerida, vaid see jääb vabaks ja maa saab kirja panna selle järgi, kuidas seda ollakse valmis kasutama,» rääkis Seeder

Helir-Valdor Seeder esines märtsis põllumajanduse tippjuhtide konverentsil veel ministrina. ELMO RIIG

ning märkis, et tänu niisugusele muudatusele on maakasutus käesoleval aastal mõnevõrra kasvanud.

Endine minister leidis, et maakasutuse suurenemine on kindlasti positiivne ning seejuures on kõige tähtsam eristada passiivseid kasutajaid või euroheina niitjaid toidutootjatest, kes vajavad suuremat toetust.

«Nende eelnõude ettevalmistus põllumajandusministeeriumis käib,» sõnas Seeder ja rääkis veel ühest maaga seotud aspektist, mis on võib-olla teenimatult vähe tähelepanu saanud, kuid pikas perspektiivis tähtis. «See on küsimus, kui palju põllumajandusmaad on meil tulevikus.»

Mujal maailmas väheneb

põllumajandusmaa kõrbestumise tõttu, Eesti puhul kliimamuutus suurt rolli ei mängi. Meile valmistab muret pigem liigniiskus, mis tähendab, et maaparanduse abil on põllumajandusmaad võimalik säilitada. Häda on aga selles, et Eestis seadus viljakat põllumajandusmaad ei kaitse.

Helir-Valdor Seeder tõi vajalikuna välja, et tulevikus saaks kirja, mis on viljakas põllumajandusmaa ja kuidas seda kasutada. «Ei saa nii olla, et võtan viljakast põllumajandusmaast tükikese, ehitan põlde keskele maja ja viin sinna ka tee,» rääkis ta.

Sellist pilti näeb Seetri sõnul küll ja küll, aga tulevikus ei tohi enam juhtuda, et maja on kõige viljakamal kohal ja tükel-dab maa ära.

«Metsamaa puhul on seaduslik kaitse olemas,» võrdles Seeder. «Kellelgi ei tule ju pähe minna metsa, teha seal paarihektariline lageraie, viia sinna teed ja ehitada maja. Seda ei olegi Eestis võimalik teha.»

Seetri hinnangul võiks praegu kasutusel olevast põllumajandusmaast umbes 89 protsenti jääda piirangu alla, mis takistab maa eriloata kasutusest väljaviimist.

VABA AEG

Toimetaja KAIE MÖLTER, 433 0041, sakala@ajaleht.ee. Kuulutused tel 433 0062, kuulutused.sakala@ajaleht.ee

TEATER

Viljandi nukuteatris on täna kell 11 etendus «Karu-Ott tahab magada». Lossi tänav 31. Tel 433 4295 ja 5341 9815.

KINO

Sakala keskuses näidatakse 2. aprillil kell 11 ja 19 Eesti filmi «Risttuules». Tallinna tänav 5, Viljandi. Tel 433 3992.

Karksi valla kultuurikeskuses näidatakse 2. aprillil kell 19 Eesti filmi «Risttuules». Pilet 2 eurot. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

ÜRITUSED

Viljandi muuseumis täna kell 16 näituse «Taassünni võlu ja valu» avamine. Väljapanek tutvustab Mulgimaalt pärit tekstiilseid haruldusi. J. Laidoneri plats 10.

Sakala keskuses peetakse täna kell 18 huumoripidu «Grupipilt». Peol antakse üle stipendiumid karikatuurivõistluse «Seks korraks läbi» kuuele paremale karikaturistile. Tallinna tänav 5, Viljandi. Tel 433 3992.

Tallinna kuulmiskeskus võtab soovijaid vastu 2. aprillil Viljandis Posti tänav 20 kella 12–15. Info tel 433 3196.

Viljandi väärikate ülikooli loeng on 2. aprillil kell 15 raamatukogu galerii saalis. Eesti ja Euroopa Liidu arengust räägib riigikogu esimene aseesimees Laine Randjärv. Ootame rohket osavõttu. Tallinna tänav 11/1.

Viljandi muuseumis on 2. aprillil kell 16 muuseumi sõprade seltsi ja genealoogiaseltsi ettekandeõhtu. Kalle Pullmann räägib Viljandi mõisa kalmistu loo ja Heiki Raudla Viljandi aadlipreilide varjupaigast. Vanad asjad jutustavad – oma loo räägib sina! Lõpetuseks on kohvi- ja teelaud. J. Laidoneri plats 10.

Karksi valla kultuurikeskuses on 2. aprillil kell 17.30 mälumäng. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Pensionäride ühenduse linna-grupp saab kokku 3. aprillil kell 14 Eha tänav 4. Külla tuleb aiandusspetsialist Tiit Nõmm.

Paistu rahvamajas algab 5. aprillil kell 11 Viljandimaa rahvakunstpäev. Külla tulevad käsitöömeistrid Tartust, Tallinnast, Türitl ja Viljandimaalt. Meistrid panevad üles näituse, räägivad

oma tööde valmistamisest, juhendavad õpitubasid. Kuulutatakse välja Viljandimaa rahvakunsti-meistri 2014 tiitli saaja. Esinevad rahvamuusikud.

Karksi valla kultuurikeskuses on 5. aprillil kell 11 Mulgi oma ülikuul. Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia.

Epilepsia ühing saab kokku 7. aprillil kell 17 Posti tänav 20. Teemaks on 24. aprillil toimuva ühingu 20. aastapäeva pidulik tähistamine ja EEL-i suvelaagrisse registreerimine. Info tel 528 0131.

Kõpu spordihoones on 12. aprillil avatud kella 11–14 kevadine moeturg. Kui pead lugu taaskasutusest, siis tule ostma ja müüma. Müüjate eelregistreerimine pired.jyrma@gmail.com. Kell 21 on retroklubiõhtu «Kosmonautikapidu». Kosmosesse lennutab DJ Martineero. Avatud on puhvet. Pääse 5 eurot. Laudade broneerimine tel 512 7678. Oma alkoholiga sisse ei pääse.

Viljandi pensionäride liidu kevadpidu toimub 19. aprillil kell 13 Paalalinna kooli uues sööklas Paala tee 46. Registreerimine kuni 16. aprillini. Info tel 515 6322.

Rahvusvahelise tantsupäeva puhul avatakse 29. aprillil Ugala näitus ja sinna on oodatud igasugused fotod, mis autori jaoks haakuvad sõnaga «tants». Fotod tuleb esitada hiljemalt 17. aprilliks. Lisainfo www.tantsundal.ee.

NÄITUSED

Sakala keskuse jalutusaalis on 12. aprillini XI Edmund Valtmani nimelise karikatuurivõistluse tööde näitus «Seks korraks läbi». Tallinna tänav 5, Viljandi. Tel 433 3992.

Viljandi linnaraamatukogu trepihallis on Meelik Mälksoo fotonäitus «Siin- ja sealpool silmapiiri», üldlugemissaalis näitus «Eesti Postimees 150» ja linnagaleriis rahvusvaheline karikatuurinäitus «Linlane naerab». Tallinna tänav 11/1. Tel 433 8660.

Tarvatu raamatukogu näituse saalis saab kuni 12. aprillini vaadata näitust «Mulgimaa hing ja vaim» raamatukogu lahtioleku aegadel. Info tel 436 6262.

Kondase keskuses näeb 13. aprillini Mella maalinäitust «Kirev käteta maailm», Toivo Tuudelepa markerimaale, Ymeno

Goma ja Nao Oshima (Jaapan) akvarelle ja keraamikat «Jalutuskäik», Hanna Karaleva (Valgevene) lapsepõlveemalisi maale «Mimimi», 20. aprillini huvikooli eelkooliealiste laste maalide ja joonistuste näitus «Kunsti mäng». Püsiekspositsioonis on Paul Kondase maalilooming Viljandi muuseumi kogu. Pikk tänav 8, Viljandi. Tel 433 3968.

Viljandi maavalitsuse teise korruse fuajees on Viljandi fotoringi näitus «Inimene». Näha saab erinevate autorite töid: Meelis Heli, Renno Lainevoel, Endla Sagevus, Marek Aardevälja ja Madis-Siim Kull. Vabaduse plats 2, Viljandi. Tel 433 0400.

Uku keskuse teisel korrusel on Enn Loidi fotonäitus «Makro-maailm». Tallinna tänav 41, Viljandi.

Suure-Jaani külalistemaja kohvikus saab vaadata Heldur Lassi värvilisi joonistusi «Teetähised». Ilmatari 3a, Suure-Jaani.

Karksi valla kultuurikeskuses on Karksi valla kunstnike tööde kevadnäitus ja teise korruse fuajees rändnäitus «Eesti riiklikud teenetemärgid». Neid saab vaadata kuu lõpuni. **Esimese korru-**

se fuajees on 6. aprillini üleval Remo Savisaare fotonäitus «Imelised linnud». Viljandi maantee 1, Karksi-Nuia.

Kohvikus Day Off on Teet Lindma pastellmaalide näitusmüük. Ostjad toetavad üle-eestilist karikatuurivõistlust Viljandis. Leo-la 51, Viljandi.

NIMEPÄEV

Tänased nimepäevalised on Harald, Herald, Harda, Harri ja Harro.

ILM

Ootamatult muutunud ilmaolud toovad täna Eestisse eriti sooja kevadilma. Öhutemperatuur tõuseb päikeselise päeva jooksul vähemalt 20 kraadini. Mõnusat suveaimdust lisab vaikne lõunatuul. Paraku võib homme ilm jälle käest ära minna. Päike tõuseb Viljandis kell 6.46 ja loojub kell 19.59.

RISTIKU RISTSÕNA

VARANDUS	KOOSNEB NUMBRITEST	SEIKLUS	KÕRGSOO	TUNNUSTAV HÜÜE	ASEAINE	... KLAS	TANTSUPIDU	SEKUND	LA-BEMOLL	PRUSSAKAS	HEINAHUNNIK	PUUNOTT	TOIDUÜLI	OHMU	VE NE LUULETAJA	SUUNANÄITAJA
					PÕHJA-AMEERIKA PRUUNKARU							LAEVASÕIDUTEADUS				
E. HELILOOJA (IN. +N)								SÕIDETAV TALITEE VAATA (MURDES)								
RIIGIVORM								PURUKE ETNILINE PIIRKOND HINDUSTANI POOLSAAREL								
VARN						PRIIUS								RAHVUSVAHELINE RIIGITÖÖTAJA VALISMAAL		
SÜNGE						KUNA										
SEE TÄHENDAB			SIUG RÕIVAS				E. KROON NAISENIMI				ÜKS UNGARI VEIN BRITI HELILOOJA					
RENDIMAKS				POOLA KIRJANIK NOOT				VILETSAVOITU VALDAVALT					EOSTAIM TÕEKS PIDAMA			

KÜLMA-				JÄRV AAFRIKAS				KAUBOI KÕISRELVAIKNEMA				MEHENIMI	...VESI	TÜÜRITAV	JAMPSJUTT	UMBES	JÄRGMISEPÄEVANE	ISRAELI RAHVUSV. TÄHIS	ANDMEKOGUMIK	VIBUPÜSS	INTELLEKTUAALSUS
														KÖÖGIVILI							
				MÄEJALG							MONITOR										
				HOBURAKENDI OSA							SENEGALI PEALINN										
				SUUR VAAT				EI SOBI SEA SELGA LILL									TAGASIOSTULEPING POISIPÕNN			EKSISTEERIMA VUSSI	
				NANO-													KOOSOLEKU VAJALIK LIK-METE ARV PÕLISMETS			TUGI ALEVIK IDA-VIRUS	
				TUGEVIKRAMPI						... BLOMK-VIST SOOME TELEKANAL				E. KIRJANIK PISIJÕGI							MEETER ROLL
				KOKKUTÕMBUMIST PÕHJUSTAMA (MED.)																	
				E. SUUSATAJA						E. KIRJANIK HAPNIK											RÄMPS RAADIUS
				VE NE KIRJANIK																	PEAKARV MEGA-
																					PÖRAKAS

LAHENDAMINE TEEB MEISTRISIKS!

SPORT

Toimetaja MADIS LUIK, 433 0043, madis.luik@ajaleht.ee

2

Eesti meeste käsipallikoondis jätkab homme Tallinnas 2016. aasta Euroopa meistrivõistluste valiktsükli *play-off*-kohtumistega Šveitsi vastu. Koondise peatreener Jüri Lepp on meeskonda kutsunud kaks Viljandi spordikooli kasvandikku Kristo Voika ja Taavi Tibari.

Arvo Nurm võitis veteranide maailmameistrivõistlustel omas grupis kuulitõuke ja odaviske. AIVAR HOMMIK

Arvo Nurm tuli kahel alal maailmameistriks

Ungaris Budapestis lõppenud seenioride kergejõustiku maailmameistrivõistlustel võitsid eestlased üheksa kuldmedalit ning Viljandimaalt pärit Arvo Nurm naasis koju kahe alavõiduga.

Viljandi valla Kookla küla mees tuli veteranide maailmameistriks kuulitõukes ja odaviskes. M-65 klassi parimana püstitas ta odaviskes

tulemusega 45.93 selle vanuserühma Eesti rekordi, kuulitõukes sai aga kuldmedali tulemusega 13.78.

Eestlastest võtsid kuldmedali veel Eha Rünne N-50 klassi kettaheites ja kuulitõukes, Helvi Erikson N-70 klassi vasara- ja raskusheites, Piret Granovskaja N-45 klassi sprindis ning Jürgen Lamp M-70 klassi kaugus- ja kolmikheites.

Eestist osales võistlusel 22 seeniori. Kokku oli võistlejaid üle 3800. (Sakala)

TULEMUSI

JUDO. Tartus peetud Eesti B-klassi meistrivõistlustel teenis Viljandi spordikooli õpilane Äli Agnes Järve kuldmedali. Raido Öne ja Triinu-Liis Sepp võitsid hõbemedali ning Madis Järve sai pronksi.

Juunioride meistrivõistlustel olid Äli Agnes Järve ja Pille-Riin Lahesalu teised ning Aivar Russki, Tanner Saar ja Kristel Naelso kolmandad.

JALGPALL. Viljandi Tuleviku klubi esindusmeeskond tegi pühapäeval koduväljakul meistrivõistluste esiliiga tabeliliidri Tallinna FC Levadia II meeskonnaga 1:1 viigi.

Pühapäeval Viljandi staadionil kontrollmängu pidanud Tuleviku teine ja SK Tääksi meeskond jäid 3:3 viiki.

KERGEJÕUSTIK. Laupäeval Tartus asetleitud noorte

võistlussarja «TV 10 olümpiastarti» kolmandal finaaletapil jõudis kaks Viljandi Paalalinna kooli noormeest kolme tugevama sekka. Enn Robert Kinnas oli vanema astme poiste kuulitõukes teine ja Janar Roosmann sama võistlusklassi kõrgushüppes kolmas.

MAADLUS. Tallinnas teoks saanud Kristjan Palusalu noorte vabamaadlejate mälestusturniiril olid Viljandi spordikooli õpilastest võidukad Kevin Ervald ja Kevin Aas.

LAUATENNIS. Laupäeval lõppes Eesti võistkondlike meistrivõistluste põhiturniir. Viljandi Sakala klubi kõrgliiga esindus jätkab nelja tugevama seas. Samuti jõudis poolfinaali Sakala klubi Bed Factory Sweden naisekond.

KORVPALL

Kullalahing viib kokku Mõisaküla ja AP Metsa

MADIS LUIK
madis.luik@ajaleht.ee

Viljandimaa korvpalli meistrivõistluste finaalis lähevad vastamisi AP Mets ja Mõisaküla ning pronksmedali nimel pingutavad Kolga-Jaani ja Anttila.

Laupäeval ja pühapäeval spordihoones peetud poolfinaalide põnevaim vastasseis oli Kolga-Jaani ja Mõisaküla meeskonna vahel. Laupäevases avakohtumises jäi kahe punktiga, 91:89, peale Kolga-Jaani. Pühapäeval aga õnnestus põhiturniiri teisena lõpetanud Mõisakülal vastane omakorda üle mängida. 82:77 võiduga maakonna meistrivõistluste finaali.

Seni turniiril vaid võite tunnistanud AP Metsal Anttila alistamisega raskusi ei tekkinud. Võitjasoosikuna poolfinaali alustanud, pani ta jõude vahekorra paika juba avakohtumises ja alistas mulluse hõbemedali omaniku 112:79. Päev hiljem oli tema edu 85:56.

Seega lähevad kahe mänguvõiduni peetavas finaalis vastamisi AP Mets ja Mõisaküla.

Ühe turniiri korraldaja Igor Tavaste kinnitust mööda on nii kulla- kui pronksiseeria avamäng kavandatud eelolevaks laupäevaks Viljandi spordihoonesse, ent mängu algusaeg on veel täpsustamisel. «Teise ja vajadusel ka kolmanda kohtumise peavad meeskonnad ületuleval nädalavahetusel,» lisas ta.

Pühapäeval sai tänavune maakonna korvpalliturniir läbi neljal veerandfinaali taker-

dunud meeskonnal, kes selgitasid omavahel viienda kuni kaheksanda koha omanikke.

Nii-öelda väikeses poolfinaalis alistas Tõrva Loits 72:57 Pärsti ning Männimäe Külalistemaja 78:63 Hansa Ilutulestikud. Päev hiljem pidasid viendat kohta püüdnud Tõrva Loits ja Männimäe Külalistemaja põneva kohtumise, mille võidutabamus sündis valgamaalaste viimasel sekundil lendu saadetud pallist. Tõrva Loits võitis kohtumise 79:77 ning vahetas oma mulluse kuuenda koha viienda positsiooni vastu.

Seitsmenda ja kaheksanda koha pärast mängu ei peetud, sest mullu maakonna meistriks tulnud Hansa Ilutulestikud loobus sellest võitlusest. Seega lõpetas Pärsti tänavu seitsmenda ja tiitlikaitsja kaheksanda kohaga.

Maakonna korvpalli meistrivõistlustel seisab ees lõppvaatus. Kahe mänguvõiduni peetavad finaalseeriad algavad laupäeval. Pilt on tehtud AP Metsa ja Tõrva meeskonna veerandfinaalmängust. ELMO RIIG

Tartu t 8, 71020 Viljandi
Üldtelefon 433 0040
Faks 433 4275
Internet: <http://sakala.ajaleht.ee/>
e-post sakala@ajaleht.ee
Reklaami telefon 433 0063, faks 433 0080
Kuulutuste faks 433 0066
e-post reklam@sakalakirjastus.ee,
kuulutused@sakalakirjastus.ee
Klienditeenindaja-sekretär
Marge Ira 433 0040
Peatoimetaja Hans Väre 433 0050
Peatoimetaja asetäitja
Marko Suurmägi 433 0042
Vanemtoimetaja
Rannar Raba 433 0051
Toimetajad
Maarja Möldre 433 0082
Anu Arak 433 0082
Arvamustoimetaja
Karl-Eduard Salumäe 433 0048
Reporterid
Aivar Aotäht (uudised) 433 0085
Ketlin Beljaev (uudised) 433 0054
Margus Haav (kultuur) 433 0046
Madis Järvekülg (uudised) 433 0084
Sigrid Koopre (uudised) 433 0049
Madis Luik (sport) 433 0043
Sten Mahov (arbitraar) 433 0052
Kaie Mölter (uudised) 433 0041
Ullar Priks (uudised) 433 0044
Tiina Sarv (kultuur) 433 0047
Egon Valdaru (uudised) 433 0053
Fotograaf Elmo Riig,
Marko Saarm 433 0057
Korrektoirid Evi Eiche,
Liivia Tohvelmann 433 0056
Kujundusjuht Ain Kivilaan 433 0058
Kujundus Piret Holtmann,
Katri Henga 433 0055
Reklaamitoimetuse peaspetsialist
Merlin Muts 433 0063
Müügispetsialistid
Airi Janke 433 0060
Monika Schults 433 0064
Astra Saul 433 0061
Kuulutuste ja ajalehe tellimuste
vastuvõtu klienditeenindaja
Andra Tetsmann 433 0062
Kujundaja-kujundaja
Liina Valt 433 0081
Korrektoir Gitta Lilienthal 433 0083
Finantsjuht
Pilvi Sume 447 7099
Raamatupidajad
Kaie Liiv 433 0065,
Meeli Eismann 433 0068

Kuulutuste vastuvõtt tööpäeviti
kella 9–17, lõuna kella 13–13.30.
Järgmise päeva ajalehte kella 12-ni.
Sakala ilmub viis korda nädalas.
Väljaandja AS Ühinenud Ajalehed.
Juridiline aadress Gildi t 1, 51007
Tartu. Postiaadress Rüütli t 14,
80010 Pärnu.
Toimetus käsikirju ei tagasta ja võtab
endale õiguse neid lühendada.
Välisautorite honorarid kantakse
üle pangakontole üks kord kuus
järgmise kuu 6. kuupäeval.
Kõik ajalehes Sakala avaldatud
artiklid ja fotod on autoriõigusega
kaitstud teosed, mille reprodutseerimine,
levitamine ning edastamine
mis tahes kujul on ilma AS-i
Ühinenud Ajalehed kirjaliku nõusolekuta keelatud.

Trükitud Kroonpressi trükikojas.
Tiraaž 8722

Kaebuste korral ajalehe sisu kohta
võite pöörduda pressinõukogusse,
pn@eall.ee või telefon 646 3363.

Reedel sündis Viljandis poiss, laupäeval nägid ilmavalgust tüdruk ja poiss ning pühapäeval ei sündinud ühtegi last.

135 AASTA EEST Sakala, 31. III 1879

Seeläbi antakse Wiliandi Põllumeeste Seltsi poolt teada, et Seltsi majaehituse obligatsioonid (wekslid) walmis on trükitud ja tehtud ja neid igamees kätte võib saada, kes Seltsi maja peale raha on lubanud ja annud. Iga obligatsioon on 10 rubla suur ja maksetakse 5 kop. rubla pealt intressi. Et üks jagu obligatsioonisi weel wälja andmata on, võib neid saada, kes tahab. Tahtjaid palutakse omaid nimesi Seltsi presidendi C. R. Jakobsoni herra juures üles anda.

**Atmos katel
30 kW**

1460 €

**Tatramat ja Dražice
kahesüsteemsed boilerid
soodushinnaga**

**Pelletikaminad
korstnaga ja korstnata**

10%

TORU-JÜRI

www.torujyri.ee

**Leola 49, Viljandi
E-R 8-18 L 9-14
Tel 433 0002
505 8394**

MEIE PAIGALDUS TEEB HINNAD SOODSAMAKS!

Korstnatõmbeparandaja

EESTI METSANDUSETTEVÕTE AASTAST 2001

EESTI METSNIK

Metsameister üle Eesti

**Hooldusraided
Uuendusraided
Raietööd ja transport**

**Metsamaa ost
Kasvava metsa ost
Metsamaterjali ost**

Metsaomaniku nõustamine

TEIE METSAMEISTER *Eesti Metsnik*

info@eestimetsnik.ee tel 50 700 45 www.eestimetsnik.ee

AINULT
TELLIJALE
IGAL
AJAL
IGAS
KOHAS ...

www.sakala.ajaleht.ee

Ära pane määratud talveriideid kappi!

Elegants

PESUMAJA JA KEEMILINE PUHASTUS

PESEME ja TRIIGIME sirgpesu, riietusesemeid, kaitsuvaipu, tekke, kardinaid, paberraha, tööriideid jm

KEEMILISELT puhastame ülikondi, kostüüme, mantleid, jopesid, puu- ja juurvilju, nahast esemeid, lambanahkasid jm

E-R 8-17.30, L 9-14
Savi 3, Viljandi
Tel 433 4043

AUTOASI

- * Veo- ja sõiduauto, haagiste varuosad
- * Raadiosaatjad ja tehnoturukaabud
- * Kinnitus- ja tõstevahendid, tööriistad
- * Lahtised Lääne ja Vene õlid
- * Määrdeained ja keemia
- * L.Brador ja Björnkläderi tööriided
- * Tulekustutite kontroll

VILJANDI

Kapri

Kauplus Tallinna t 58
E-R kl 8-17.30, L kl 10-14
Tel 433 3016, 433 8355, 523 8016

MegakOMBO

VÄÄRTUSLIKUM, KUI PEALTNÄHA PAISTAB!

Aastas 251 numbrit paberlehte, 365 päeva digilehte, 4 numbrit ajakirja teadlikule tarbijale OSUTI, 6 numbrit ajakirja parimateks aastateks 30+, 11 numbrit ajakirja elukogenu inimesele 60+, aasta lõpus kalender

paberil

arvutis

nutitefonis

tahvelarvutis

See kõik ainult **7.50 €** kuus

juriidilisele isikule 8.60 €

Lehte tellida või tellimust pikendada saab

Sakala toimetuses Tartu tn 8
www.sakala.ajaleht.ee, telefonil 433 0040 või 617 7717

Alates tänasest on kõigil murutraktori omanikel kohustus seade registreerida ja läbida igaastane tehniline ülevaatus. Väljastatakse sellekohane eurosertifikaat.

Viljandi maakonnas teostab murutraktorite tehnilist ülevaatus **VILJANDI NURME OÜ** asukohaga Jämejala tee 20, Viljandi vald, 71024 Viljandi mk

Lähiajal alustatakse ka **mununiidukijuhtide kursusega**

Info ja registreerimine
tel 433 5086
info@nurm.ee

LÄHEDANE JA USALDUSVÄÄRNE KINNISVARABÜROO!

Müüa kinnistu Viljandi vallas Sinialliku külas. Looduskaunis asukoht Viljandist u 4 km kaugusel. Kruunt 4,2 ha, sellest metsamaad 3,6 ha. Kinnistul paiknevad elamu (üp 255,8 m²), garaaž-kuur (üp 100,2 m²), kuur (üp 14,2 m²), väliköök ja tiik. **Hind 198 000 €.**
Siirius Sikka, 5666 5424

Müüa majaosa Viljandis Kalda puiesteel. 1/2 kinnistust (üp 63,1 m²). Kasutuskord seatud. Hoonese eraldi sissepääs ning ainukasutuses garaaž ja suur aed. **Hind 49 700 €.**
Siirius Sikka, 5666 5424

Müüa kinnistu Võhmas Tallinna tänaval. Üp 186,8 m², kruunt 1025 m². Vesi kaevust, kanalisatsioon lokaalne. **Hind 8000 €.**
Lily Škurin, 5663 1991

Müüa kinnistu Suure-Jaani vallas Mudistes. Kinnistul asub hoone (üp 394,6 m²), milles on pood, laoruumid, abiruumid ja kaks korterit. **UUS HIND 117 000 €.**
Siirius Sikka, 5666 5424

Müüa kinnistu Viljandi vallas Loodi külas. 2-toaline ahiküttega korter, üp 41,5 m². Umbes 10 km kaugusel Viljandist. **Hind 7500 €.**
Lily Škurin, 5663 1991

Müüa kinnistu Karksi vallas Karksi-Nuias. Kruundil paiknevad elamu (üp 148,2 m²) ja garaaž-kuur (üp 59,7 m²). **Hind 31 500 €.**
Siirius Sikka, 5666 5424

Tartu tn 11 / Lossi 29 • Tel 433 0111 • viljandi@pindi.ee
www.pindi.ee • www.eri.ee